

Levensverhaal van Aaltje Brandsma, geboren op 17 juli 1913 te Joure.

Aaltje is genoemd naar haar overgrootmoeder van moederszijde **Aaltje Rinderts Sinnema**. Haar roepnaam was **Aalsje**.

Na de lagere school ging Aaltje als hulp in de huishouding in dienst bij boer Van der Velde, die een boerderij had naast Herema State. De boerderij lag wat achteraf en kon vanaf de straat niet gezien worden. Het zal ongeveer een jaar later zijn geweest dat ze van hier overging naar weduwe Van der Valk, die met haar twee zoons, Douwe en Marinus, een schoenenzaak dreven, waarbij zij de winkel verzorgde en de zoons de schoenreparaties.

Aaltje had het hier best naar haar zin. Zij werd daar ook behandeld alsof ze een dochter was. Van nature was Aaltje een fleurige meid die van grappen en grollen hield. Mevrouw Van der Valk had drie zonen en die waren ook gek met Aaltje.

Na vier jaren hier in dienst te zijn geweest, wilde ze wel eens wat anders. Zij verhuurde zich bij de familie Van der Hoek die in Leeuwarden woonde. De man was een zoon van de mensen waar Marie in Joure had gediend.

De familie Van der Hoek woonde aan de Westersingel. Het huis staat zo goed als in het Westerpark. Aaltje kon het hier niet zo goed vinden en ging dan ook een jaar later terug naar Joure en kwam weer bij weduwe Van der Valk in dienst. De vrouw zowel als de zoons waren dolgelukkig dat Aaltje weer terug was. Wanneer er een vertegenwoordiger kwam met nieuwe schonen, dan werd Aaltje er ook bij geroepen om te adviseren welke schonen aangeschaft moesten worden. De zoon Marinus kreeg verkering met een nicht van ons, Makke Dijkstra, een dochter van moeder haar zuster Aaltje. De dienstbetrekking duurde nu weer zo'n vier jaar.

Aaltje hield veel van dansen en ging dan ook vaak met haar vriendin tevens nicht Jente Dijkstra en ook Maaïke Stropsma naar Thé Dansant. Hier leerde ze jongens kennen. Zo heeft ze een poosje verkering gehad met een zekere Piet. Later kreeg ze kennis aan een zeeman die met groot verlof was. Hij heette Arend Pieter Lok en werkte als machinist op een motorschip van de SHELL dat regelmatig voer tussen Curacao en Venezuela, een olietanker dus. Hij was een Fries van geboorte.

Aaltje en Arend waren verliefd, doch Arend moest weer naar West – Indië voor ruim twee jaar en dat was voor Aaltje een tegenvaller. Voor zijn vertrek zijn ze verloofd en daarna werd het wachten op zijn terugkomst. Arend zou na die twee jaar het contract met de SHELL niet meer verlengen. Dit was voor beiden een moeilijke tijd. Met brieven werd het contact onderhouden.

Op een dag kreeg zij een brief van hem waarin hij schreef dat hij een anonieme brief had ontvangen en de schrijver hem meedeelde dat Aaltje gezien was met een ander. Dit gaf natuurlijk een grote deining. Hij vatte het verstandig op en hechtte er geen waarde aan, temeer omdat de afzender zijn naam niet vermeldde. In die tijd ging ik wel vaak eens met haar wandelen en zo ook wel op zondagavonden. Dit heeft Aaltje hem ook geschreven. Deze laffe daad heeft verder geen uitwerking gekregen.

Na zijn terugkeer en een gelukkig weerzien moest Arend wel werk zien te vinden. Een tijd lang heeft hij bij zijn broer, die een bakkerij in Bozum had, gewerkt. Hij was een zuinige knaap en had goed gespaard. Hij kocht een radiocentrale in Amsterdam – Noord. In die jaren waren die radiocentrales een particulier bezit.

Op donderdag 9 februari trouwden zij en gingen wonen in de wijk Vogeldorp, Amsterdam – Noord. Arend weet zich er goed door te slaan in zijn nieuwe functie. Aaltje komt zo nu en dan nog eens thuis bij Vader en Moeder, die in mei 1939 verhuisd zijn naar Sneek. Het hondje Tommy komt ook mee logeren. Tijdens de oorlogsjaren schrijft Aaltje af en toe een brief naar Vader en Moeder, broer en zuster. Een paar brieven zijn bewaard gebleven.

Op 20 september 1945 krijgt ze veel pijn. de symptomen van de ziekte die kanker heet, is een feit. Al spoedig ligt ze in het Academisch Ziekenhuis in Amsterdam. Door operatief verwijderen van de vrouwelijke buikorganen, wordt getracht haar te redden, doch naar later bleek tevergeefs. Na een periode van ongeveer 4½ maand vreselijk lijden is zij tenslotte overleden en op de Algemene Begraafplaats in Sneek begraven. Een aantal weken daarna is het hondje Tommy, die na het overlijden van zijn bazin veel alleen was, van heimwee gestorven.

Lykele Brandsma